

Republika e Kosovës- Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government
Zyra e Kryeministrit - Ured Premijera - Office of the Prime Minister
Zyra për Qeverisje të Mirë/Kancelarija za Dobro Upravljanje/Office on Good Governance

**Platforma kombëtare për mbrojtje
nga diskriminimi për komunitetet
Rom, Ashkali dhe Egjiptian**

MBROJTJA NGA DISKRIMINIMI

**NJË PËRMBLEDHJE GJITHËPËRFSHIRËSE E PËRPJEKJEVE NJË VJEÇARE
TË PLATFORMËS KOMBËTARE PËR MBROJTJE NGA DISKRIMINIMI
PËR KOMUNITETET ROM, ASHKALI DHE EGJIPTIAN
(2022-2023)**

VOICE OF ROMA, ASHKALI
AND EGYPTIANS IN KOSOVO

Terre des hommes

Ndihmë për fëmijët.

Qershor 2023

Misioni dhe vizioni i Platformës Kombëtare

për mbrojtje nga diskriminimi për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian

04

Informata të përgjithshme mbi rastet e raportuara

në Platformën Kombëtare për Mbrojtjen nga Diskriminimi për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian

06

Rastet e trajtuara dhe adresuara

tek institucionet kompetente nga Platforma Kombëtare për Mbrojtjen nga Diskriminimi për Komunitetet Rom, Ashkali dhe Egjiptian, për vitin 2022-2023

11

Rastet e raportuara si anonime

dhe që janë trajtuar dhe përfunduar nga Platforma Kombëtare, për vitin 2022-2023

13

Rastet pa mundësi trajtimi

nga Platforma Kombëtare për Mbrojtjen nga Diskriminimi për Komunitetet Rom, Ashkali dhe Egjiptian për shkak të mungesës së informacioneve dhe raportimit anonim, për vitin 2022-2023

14

Rastet e pa trajtuara

në mungesë informacioni dhe bashkëpunimi të palëve që i kanë paraqitur, për vitin 2022-2023

15

Përfundim

16

Figura 1. Klasifikimi i rasteve sipas përkatësisë etnike	6
Figura 2. Klasifikimi i rasteve sipas statusit të punësimit	7
Figura 3. Klasifikimi i rasteve sipas nivelit arsimor të raportuesve të rasteve	7
Figura 4. Të gjitha rastet e raportuara në platformën kombëtare, të ndara sipas kategorive	9
Figura 5. Kategorizimi i rasteve sipas subjekteve që kanë bërë raportimin	10
Figura 6. Trajtimi i rasteve nga institucionet	11

Misioni dhe vizioni i Platformës Kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian

Platforma Kombëtare për Mbrojtjen nga Diskriminimi për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian, është themeluar nga Qeveria e Republikës së Kosovës për të mbështetur vlerat e përcaktuara në Kushtetutën e Kosovës. Me përkushtim për të luftuar dhe parandaluar diskriminimin në të gjitha komunitetet në shoqërinë kosovare, Platforma Kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi përdor masa afirmative për të siguruar trajtim të barabartë për të gjithë qytetarët.

Menaxhuar nga Zyra për Qeverisje të Mirë, të Drejtat e Njeriut, Mundësi të Barabarta dhe Jo-diskriminim, Zyra e Kryeministrit të Republikës së Kosovës dhe mbështetur nga projekti "Drejtësia Sociale për Romë, Ashkali dhe Egjiptianë" që zbatohet nga Terre des hommes Laussane në Kosovë në partneritet me organizatën Zëri i Romëve, Ashkalive dhe Egjiptasve (VoRAE) dhe Swiss Church Aid (HEKS/EPER) dhe financohet nga Zyra Zvicerane për Bashkëpunim (Swiss Cooperation Agency) Platforma Kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi ka për qëllim që t'i shërbejë Grupi Punues Teknik për Mbrojtjen nga Diskriminimi të Komuniteteve Rom, Ashkali dhe Egjiptian në Kosovë.

Grupi Punues Teknik për Mbrojtjen nga Diskriminimi të Komuniteteve Rom, Ashkali dhe Egjiptian në Kosovë me përfaqësues nga të gjitha institucionet relevante dhe shoqëria civile që fushë veprimin e tyre e kanë mbrojtjen dhe promovimin e të drejtave të komuniteteve Rom, Ashkali dhe Egjiptian, është themeluar me vendim të kryeministrit në shtator të vitit 2020. Në mandatin e këtij grupi teknik, përveç të tjerash është edhe adresimi i ankesave për diskriminim ndaj komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian dhe procedimi i këtyre rasteve tek institucionet kompetente. Qëllimi i Platformës Kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi është që të shërbejë si urë lidhëse në mes të qytetarëve që raportojnë rastet e diskriminimit dhe grupit teknik/institucioneve përgjegjëse.

Grupi Punues Teknik për Mbrojtjen nga Diskriminimi të Komuniteteve Rom, Ashkali dhe Egjiptian në Kosovë, përmes projektit "Drejtësia Sociale për komunitetet Rom, Ashkali dhe Egjiptian" përveç platformës për mbrojtje nga diskriminimi mbështetet edhe nga eksperti ligjor dhe administratorja e platformës për mbrojtje nga diskriminimi të cilët lehtësojnë dhe mbështesin grupin teknik, e mbi të gjitha raportuesit e rasteve gjatë gjithë procesit që nga raportimi e deri tek përfundimi i rastit.

Ky raport narrativ ofron një pasqyrë të misionit, vizionit dhe aktiviteteve kryesore të Platformës Kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi gjatë periudhës nga qershori 2022 kur platforma është themeluar e deri në qershor 2023. Platforma Kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi operon me një mision të qartë për të pranuar dhe trajtuar rastet e diskriminimit që synojnë komunitetin rom, ashkali dhe egjiptian. Ai synon të sigurojë qasje të barabartë dhe të lehtësojë raportimin e incidenteve të diskriminimit për të gjithë qytetarët në Kosovë, me fokus të veçantë në komunitetet e lartpërmendura. Platforma Kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi gjithashtu luan një rol vendimtar në rritjen e ndërgjegjësimit për legjislacionin përkatës dhe mekanizmat institucionalë për mbrojtjen nga diskriminimi.

Duke mbështetur vizionin e trajtimit të barabartë për të gjithë qytetarët e Kosovës, pavarësisht nga karakteristikat e ndryshme personale, Platforma Kombëtare përpiket të nxisë një shoqëri pa diskriminim në bazë të gjinisë, moshës, statusit martesor, gjuhës, paafësisë fizike ose mendore, orientimit seksual, kombësisë, opinionit ose besimit politik, feja ose besimi, përkatësia etnike ose shoqërore, raca, pasuria, lindja ose ndonjë status tjetër.

Platforma Kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi shërben si një rrugë jetike për qytetarët romë, ashkali dhe egjiptianë për të raportuar rastet e diskriminimit, pavarësisht se kur dhe ku ato ndodhin. Ai synon të promovojë bashkëpunimin ndërmjet institucioneve, organizatave të shoqërisë civile, mediave dhe qytetarëve për të luftuar dhe parandaluar në mënyrë efektive diskriminimin ndaj këtyre komuniteteve. Përveç rolit të saj si mekanizëm raportues, Platforma Kombëtare është një qendër informacioni gjithëpërfshirëse, që ofron përditësime mbi rastet e diskriminimit, masat parandaluese, legjislacionin kombëtar dhe ndërkombëtar për mbrojtjen nga diskriminimi dhe raportet vjetore. Platforma virtuale përfshin një faqe interneti, bazë të dhënash dhe aplikacion uebi miqësor për përdoruesit, të përditësuar rregullisht me materiale politikash dhe praktike, duke përfshirë legjislacionin rajonal dhe kombëtar, procedurat operative dhe udhëzimet.

Përdoruesit e Platformës Kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi, mund të raportojnë drejtpërdrejt rastet e diskriminimit, qoftë në lidhje me përvojat e tyre apo incidentet që kanë parë, edhe nëse nuk janë të përfshirë drejtpërdrejt. Konfidencialiteti ka prioritet dhe anonimiteti mund të ruhet sipas kërkesës. Të gjitha rastet e raportuara shqyrtohen tërësisht nga stafi profesional dhe i referohen në mënyrë adekuate institucioneve përkatëse, në përputhje me Ligjin në fuqi për Mbrojtjen nga Diskriminimi.

Në vitin e saj inaugurues të funksionimit (2022-2023), Platforma Kombëtare për Mbrojtjen nga Diskriminimi për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian ka bërë hapa të rëndësishëm në promovimin e trajtimit të barabartë dhe luftimin e diskriminimit. Duke ofruar një mekanizëm të aksesueshëm raportimi dhe duke shërbyer si një qendër informacioni, platforma forcon bashkëpunimin midis palëve të ndryshme të interesit dhe fuqizon komunitetet e marginalizuara për të mbrojtur të drejtat e tyre. Platforma Kombëtare mbetet e përkushtuar ndaj misionit dhe vizionit të saj, duke punuar drejt një shoqërie ku diskriminimi nuk ka vend, dhe të gjithë qytetarët e Kosovës gëzojnë mundësi dhe dinjitet të barabartë.

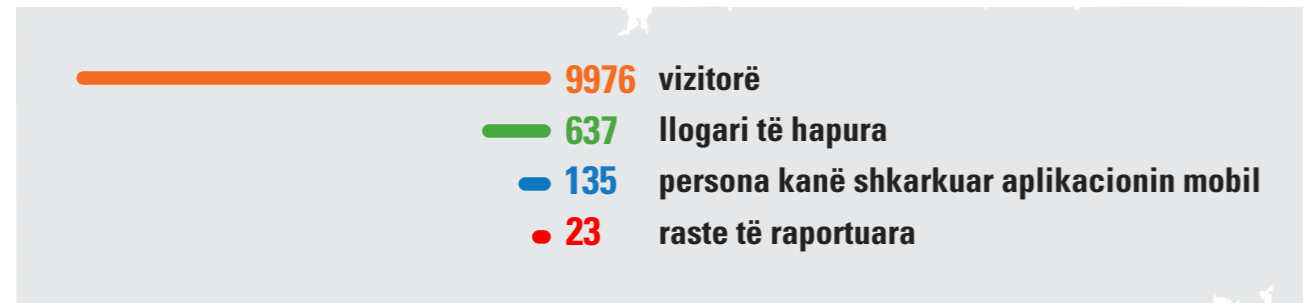
Informata të përgjithshme mbi rastet e raportuara në Platformën Kombëtare për Mbrojtjen nga Diskriminimi për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian

Ky raport ofron një pasqyrë të punës së kryer nga Platforma Kombëtare për Mbrojtjen nga Diskriminimi për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian (e referuar si Platforma Kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi) gjatë periudhës 2022-2023. Ky raport përshkruan rastet e pranuar dhe të përpunuara nga Platforma Kombëtare, duke garantuar konfidencialitetin dhe anonimitetin e palëve të përfshira për të mbrojtur interesat e tyre.

Që nga themelimi i Platformës kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian, në muajin qershor 2022 dhe deri më tani (Qershor 2023) platforma ka pasur:

Platforma kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi për komunitetet Rom, Ashkali dhe Egjiptian

Në kohën e përgatitjes së këtij raporti, Platforma Kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi ka pranuar dhe trajtuar gjithsej 23 raste. Klasifikimi i rasteve të diskriminimit në bazë të përkatësisë etnike nxjerr në pah një përfaqësim të konsiderueshëm nga komunitete të ndryshme. Komuniteti rom përbën 7 prej rasteve të raportuara, duke vënë në pah sfidat me të cilat përballen në drejtim të diskriminimit. Diskriminim përjeton edhe komuniteti ashkali, ku 3 prej rasteve vijnë nga pjesëtarët e tyre. Komuniteti egjiptian, me 9 raste të raportuara, përballlet gjithashtu me një barrë të konsiderueshme diskriminimi.

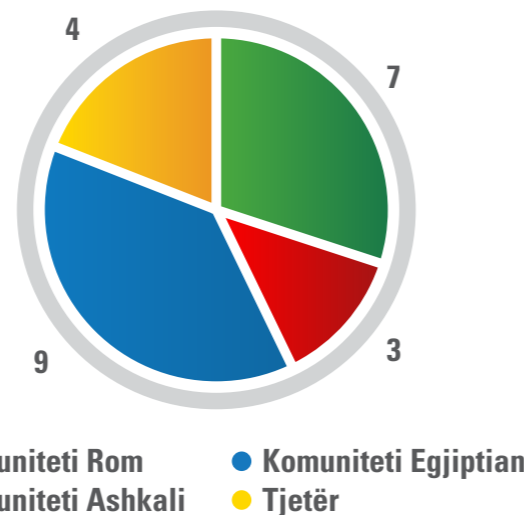

Figura 1. Klasifikimi i rasteve sipas përkatësisë etnike

¹ Nga këto 23 raste të trajtuara, 16 janë të regjistruara në Platformën Kombëtare për Mbrojtjen nga Diskriminimi për Komunitetet Rom, Ashkali dhe Egjiptian, kurse 7 prej tyre janë trajtuar nga Platforma Kombëtare, pasi që janë raportuar më herët se të themelohet e njëjta.

Duke shqyrtuar statusin e punësimit të atyre që raportuan diskriminim, është evidente se preken si individët e punësuar ashtu edhe ata të papunë. Nga totali i rasteve, 10 raportime janë bërë nga individë të punësuar në atë kohë, duke theksuar se diskriminimi mund të ndodhë edhe në mjediset e punës. Gjithashtu, 7 raste u raportuan nga individë të cilët nuk ishin të punësuar, duke treguar se diskriminimi mund të ndikojë në aksesin në mundësi punësimit. Për më tepër, 6 raste nuk e kanë deklaruar statusin e tyre të punësimit, duke sugjeruar kompleksitetin e përvojave të diskriminimit në situata të ndryshme punësimit.

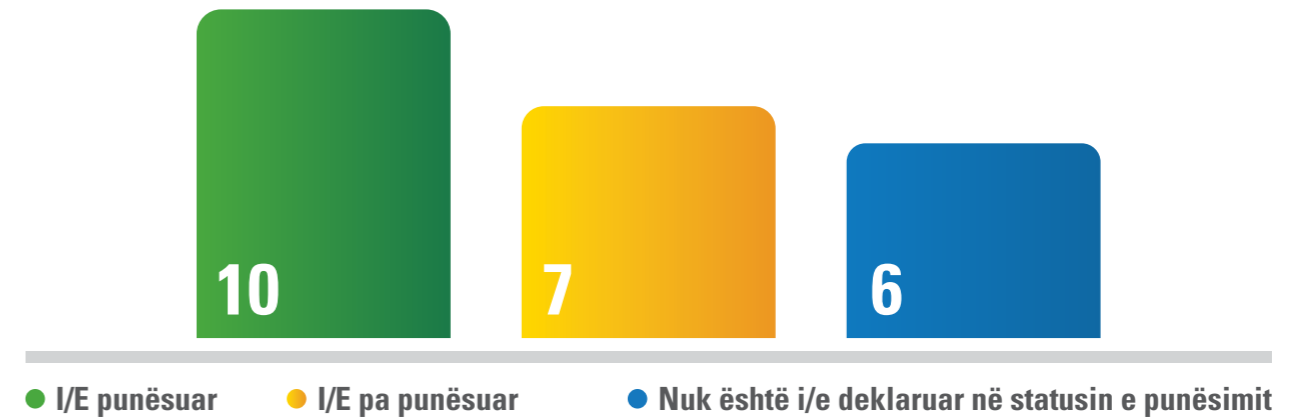

Figura 2. Klasifikimi i rasteve sipas statusit të punësimit

Kur analizohet niveli i arsimimit të raportuesve të rasteve, bëhet e qartë se diskriminimi ndikon tek individët me prejardhje të ndryshme arsimore. Nga rastet e raportuara, tre (3) persona kishin arsim fillor dhe katër (4) me arsim të mesëm, duke ilustruar se diskriminimi nuk është ekskluziv për ndonjë nivel të caktuar arsimor. Vlen të theksohet se një proporcion i rëndësishëm, pikërisht nëntë (9) raste, përfshinin individë me arsim universitar. Për më tepër, shtatë (7) raste nuk e zbuluan nivelin e tyre arsimor.

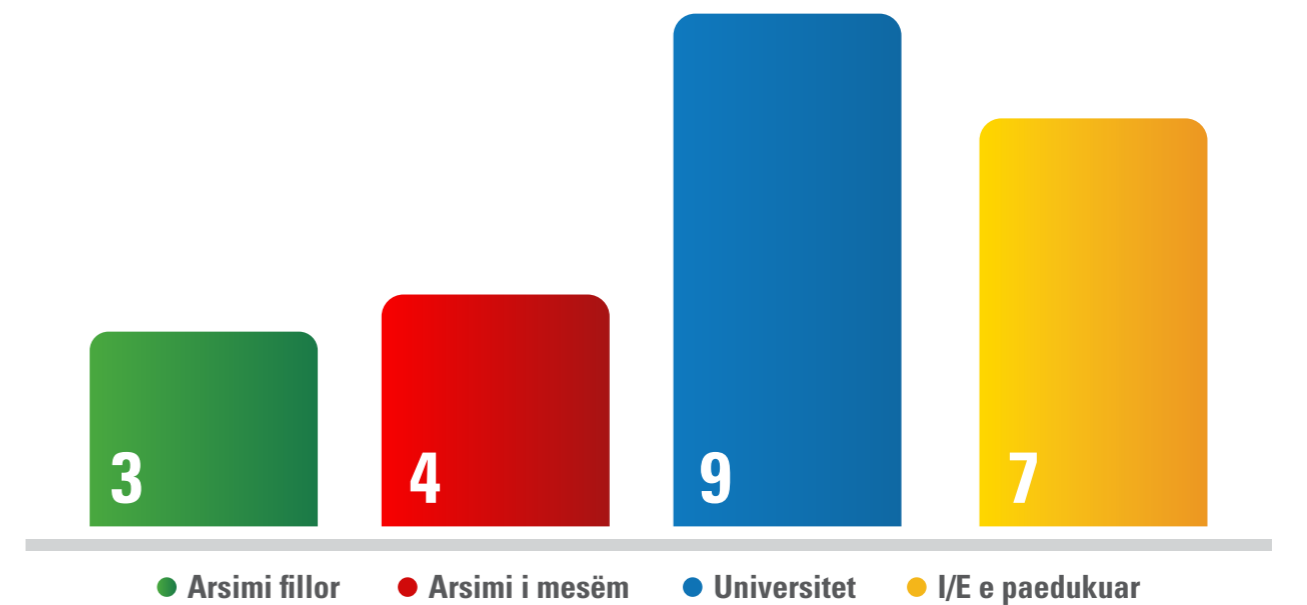

Figura 3. Klasifikimi i rasteve sipas nivelit arsimor të raportuesve të rasteve

Këto klasifikime demografike ofrojnë njohuri të vlefshme për natyrën e ndryshme të rasteve të diskriminimit, duke theksuar rëndësinë e trajtimit të diskriminimit ndërmjet etnive të ndryshme, statuseve të punësimit dhe niveleve të arsimit.

Të dhënat në kategorinë e rasteve të ndryshme ofrojnë njohuri mbi statusin aktual dhe natyrën e incidenteve të raportuara. Së pari, ka raste që janë në pritje të veprimeve, gjë që tregon se janë në proces adresimi dhe zgjidhjeje. Këto raste kërkojnë hetim, analizë dhe angazhim të mëtijshëm me palët apo institucionet e përfshira. Janë dhjetë (10) raste që janë denoncuar në Platformën Kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi dhe aktualisht janë në pritje të vëmendjes së institucioneve përkatëse. Platforma Kombëtare vazhdon t'i monitorojë nga afër këto raste për të siguruar ndjekjen dhe zgjidhjen e duhur.

Së dyti, ka raste që janë trajtuar me sukses, gjë që tregon se janë marrë masat e duhura për të adresuar diskriminimin e raportuar. Këto raste i janë nënshtruar një shqyrtimi të plotë, analizës ligjore dhe veprimeve të mëvonshme nga Platforma Kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi ose institucionet përkatëse. Tre (3) raste janë adresuar me sukses nga Platforma Kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi, duke treguar kompetencë dhe veprime të duhura. Këto raste konsiderohen të zgjidhura dhe të mbyllura.

Për më tepër, ekziston një kategori specifike që përfshin raste pa informacion të disponueshëm. Këto raste karakterizohen nga mungesa e detajeve thelbësore ose raportimi i pamjaftueshëm, duke e bërë të vështirë vlerësimin dhe adresimin e incidenteve të raportuara të diskriminimit. Mungesa e informacionit mund të pengojë aftësinë për të hetuar dhe marrë masat e duhura. Në këtë kontekst, tetë (8) raste janë raportuar në Platformën Kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi; megjithatë, informacioni i dhënë është i pamjaftueshëm për të vazhduar me veprime të mëtijshme. Janë bërë përpjekje për të mbledhur detaje shtesë, por pa të dhëna të mjaftueshme, këto raste mbeten të pazgjidhura.

Është thelbësore të mblidhen informacione dhe prova të mjaftueshme për të trajtuar në mënyrë efektive këto raste dhe për të siguruar që të gjitha incidentet e raportuara të marrin vëmendjen dhe zgjidhjen e nevojshme. Përpjekje të mëtijshme duhen bërë për të inkurajuar individët që të japin informacion gjithëpërfshirës gjatë raportimit të diskriminimit, duke mundësuar një ekzaminim dhe përgjigje më të plotë ndaj këtyre rasteve.

Së fundi, ka raste të papërpunuara, në pritje të provave, të cilat mund t'i referohen rasteve të raportuara rishtazi ose të papërpunuara që nuk i janë nënshtruar ende analizave ose vlerësimeve fillestare. Këto raste kërkojnë ekzaminim të mëtijshëm për të përcaktuar natyrën, vlefshmërinë dhe veprimet e mundshme që duhen ndërmarrë. Dy (2) raste janë konsideruar të pamundura për t'u trajtuar nga Platforma Kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi për shkak të mungesës së informacionit të nevojshëm të ofruar nga pala raportuese. Këto raste do të mbeten të regjistruara si incidente të raportuara.

Përgjatë raportit, Platforma Kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi thekson rëndësinë e ruajtjes së konfidencialitetit dhe anonimitetit të palëve të përfshira. Ky angazhim siguron mbrojtjen e individëve dhe shmang çdo ndikim të mundshëm në trajtimin e rasteve nga autoritetet përkatëse.

Kategorizimi i rasteve ofron një pamje gjithëpërfshirëse të fazave dhe llojeve të ndryshme të incidenteve të diskriminimit që trajtohen nga Platforma Kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi. Ai nënvizon përpjekjet e vazhdueshme për adresimin e rasteve në pritje, zgjidhjen e suksesshme të disa rasteve, dukshmërinë e incidenteve të caktuara dhe nevojën për vlerësim dhe trajtim të vazhdueshëm të rasteve të reja ose të papërpunuara.

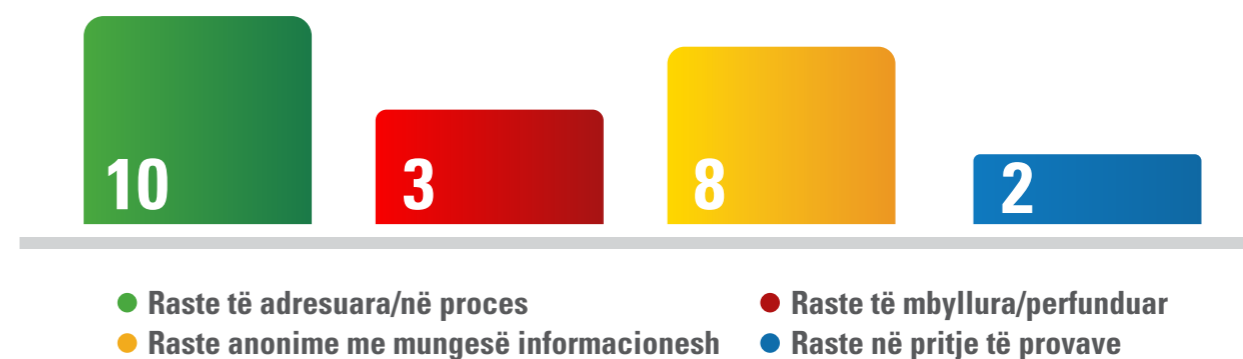

Figura 4. Të gjitha rastet e raportuara në platformën kombëtare, të ndara sipas kategorive

Rastet e raportuara përmes platformës kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian janë adresuar nga qytetarët në komuna të ndryshme të Republikës së Kosovës. Numri më i madh i rasteve të raportuara është nga qytetarët në komunën e Prishtinës dhe të Fushë Kosovës. Tabela në vijim paraqet rastet e trajtuara sipas shtrirjes gjeografike:

Tabela 1. Rastet e trajtuara sipas shtrirjes gjeografike

KOMUNA	NUMRI I RASTEVE
Ferizaj	1
Fushë Kosovë	4
Gjakovë	3
Klinë	1
Obiliq	1
Pejë	1
Prishtinë	5
Prizren	1
Nuk është përcaktuar	6
TOTAL	23

Platforma kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi e lejon mundësinë që raportimi i rasteve të bëhet direkt nga palët që janë diskriminuar por edhe nga palët e treta, duke marrë parasysh faktin se raportimi është obligim i çdo qytetari të Republikës së Kosovës. Grafiku i mëposhtëm kategorizon rastet në bazë të subjekteve përgjegjëse për raportim:

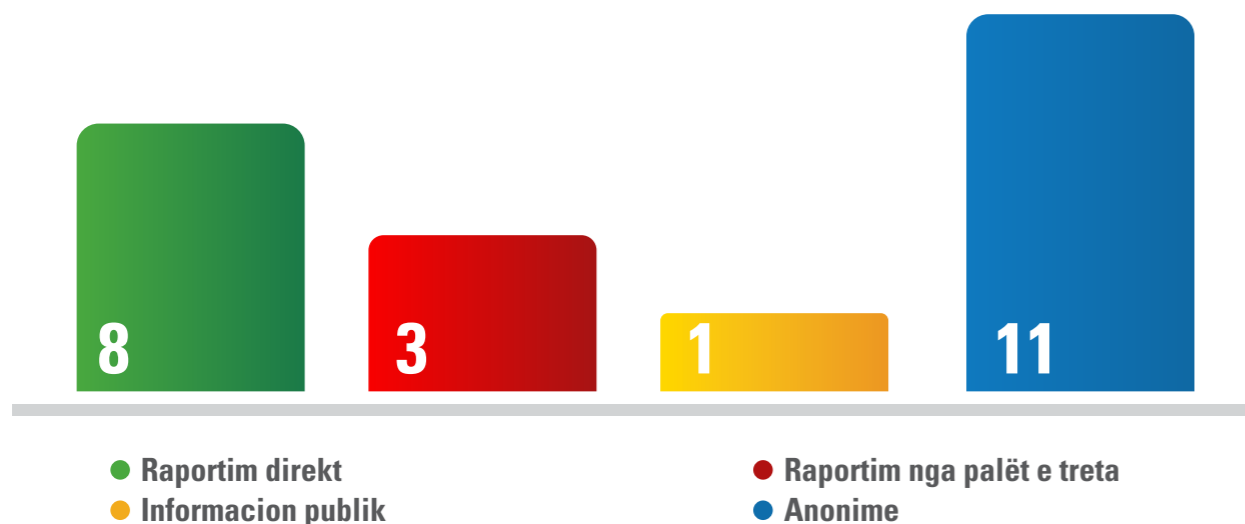

Figura 5. Kategorizimi i rasteve sipas subjekteve që kanë bërë raportimin

Tabela e mëposhtme kategorizon rastet në bazë të vendit ose institucionit ku ka ndodhur ose besohet se ka ndodhur diskriminimi. Nga 23 rastet e raportuara përmes platformës kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi që synon komunitetin rom, ashkali dhe egjiptian, raste të diskriminimit apo diskriminimit të supozuar janë identifikuar në institucione të ndryshme. Këtu përfshihen institucionet publike dhe private, personat juridikë dhe individët.

Tabela 2. Institucionet, personat juridik, personat fizik ku ka ndodhur apo pretendohet se ka ndodhur diskriminimi

Institucionet/personat juridik/personat fizik ku ka ndodhur apo pretendohet se ka ndodhur diskriminimi	NUMRI I RASTEVE
Biznes/kompani	5
Institucionet shëndetësore	2
Komunat	2
MPB	1
MSH	1
Person fizik	3
Policia	1
Qeveria	1
Universitet	1
Subjekt i paidentifikuar/anonim	6
TOTAL	23

Platforma Kombëtare për Mbrojtjen nga Diskriminimi për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian është angazhuar në mënyrë aktive në adresimin e rasteve të raportuara të diskriminimit. Në pritje të veprimeve për raste të caktuara dhe zgjidhjes me sukses të të tjerave, Platforma Kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi i mbetet e përkushtuar misionit të saj për të promovuar trajtimin e barabartë dhe për të luftuar diskriminimin brenda këtyre komuniteteve. Duke ecur përpara, Platforma Kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi do të vazhdojë përpjekjet e saj për të mbrojtur të drejtat dhe mirëqenien e të gjithë individëve të prekur nga diskriminimi, duke nxitur një shoqëri ku çdo qytetar i Kosovës mund të jetojë pa paragjykim.

Rastet e trajtuara dhe adresuara tek institucionet kompetente nga Platforma Kombëtare për Mbrojtjen nga Diskriminimi për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian, për vitin 2022-2023

Gjatë periudhës njëvjeçare të funksionimit të Platformës Kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi janë raportuar disa raste, janë analizuar, trajtuar dhe më pas janë referuar në institucionet përkatëse. Platforma Kombëtare për Mbrojtjen nga Diskriminimi për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian mbetet e angazhuar në mënyrë aktive në monitorimin e këtyre rasteve deri në zgjidhjen e tyre.

Trajtimi i rasteve të diskriminimit përfshin bashkëpunimin e institucioneve të ndryshme për të siguruar zgjidhje efektive dhe drejtësi. Institucioni i Avokatit të Popullit ka marrë tre (3) raste, duke treguar angazhimin e tij në adresimin e rasteve të diskriminimit dhe mbrojtjen e të drejtave të individëve të prekur. Ministria e Punëve të Brendshme, është përfshirë gjithashtu në tre (3) raste, duke treguar rolin e saj në adresimin e çështjeve të diskriminimit brenda juridiksionit të saj.

Për më tepër, sistemi gjyqësor dhe prokuroria kanë luajtur një rol të rëndësishëm në trajtimin e rasteve të diskriminimit, me katër (4) instanca që janë nën kompetencën e tyre. Këto institucione mbajnë përgjegjësinë për të siguruar ndjekjen e proceseve ligjore, kryerjen e hetimeve dhe ndjekjen penale të individëve apo subjekteve të përfshirë në akte diskriminuese.

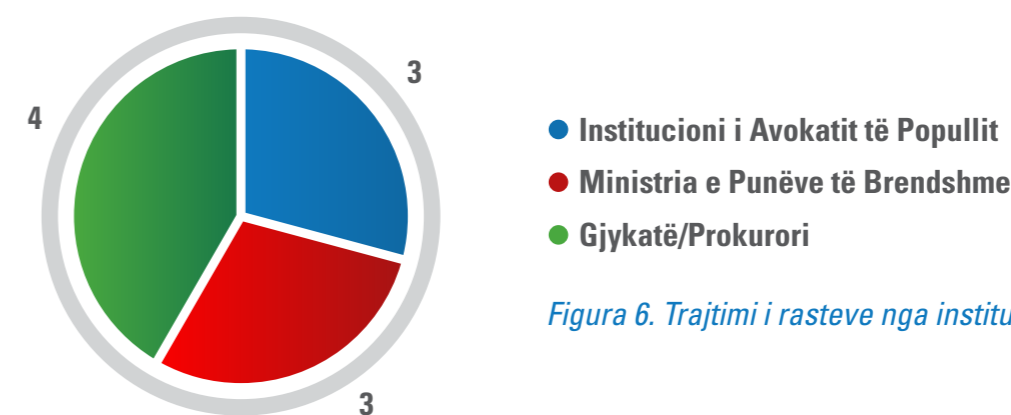

Figura 6. Trajtimi i rasteve nga institucionet

Bazuar në informacionin e dhënë, më poshtë është paraqitur tipologjia e dhjetë (10) rasteve:

1. Rasti i diskriminimit kolektiv ndaj komunitetit rom nga Obiliqi:

Lloji: Diskriminim kolektiv

Përshkrimi: Rasti përfshin komunitetin rom nga Obiliqi, të cilët po përjetojnë diskriminim në lidhje me qasjen në banim dhe forma të tjera të pronës. Platforma Kombëtare për Mbrojtjen nga Diskriminimi ka përgatitur një raport të veçantë dhe ia ka përcjellë Avokatit të Popullit. Aktualisht, Avokati i Popullit po trajton çështjen, e cila po monitorohet edhe nga Platforma Kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi.

2. Rasti i diskriminimit nga Policia e Kosovës ndaj një pjesëtari të komunitetit rom:

Lloji: Diskriminim individual

Përshkrimi: Një pjesëtar i komunitetit rom pretendon se janë diskriminuar nga Policia e Kosovës. Platforma Kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi ka kryer një hetim dhe ka vendosur bazat e diskriminimit. Rasti tani është duke u shqyrtuar nga Gjykata Themelore kompetente, bazuar në nenet përkatëse të Ligjit për Mbrojtjen nga Diskriminimi.

3. Rasti i diskriminimit ndaj një gruaje nga komuniteti rom:

Lloji: Diskriminim individual

Përshkrimi: Një grua nga komuniteti rom po përballet me diskriminim mbi baza të shumta, duke përfshirë diskriminimin në bazë të veprave penale. Platforma Kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi ka bërë një raport të posaçëm duke theksuar diskriminimin. Çështja aktualisht është në shqyrtim nga gjykatat kompetente dhe po monitorohet nga Platforma Kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi.

4. Rastet e mohimit të shtetësisë për shkak të mosplotësimit të kushteve ligjore:

Lloji: Diskriminim i supozuar, por që u gjet si jodiskriminues

Përshkrimi: Tre qytetarë nga komuniteti rom, ashkali dhe egjiptian pohojnë se kërkesat e tyre për shtetësi janë refuzuar për shkak të diskriminimit. Platforma Kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi i hetoi këto raste dhe mori përgjigje nga Ministria e Punëve të Brendshme, duke deklaruar se mohimi nuk ishte diskriminues, por për shkak të mosplotësimit të kërkesave ligjore nga ana e aplikantëve. Rastet janë cilësuar të mbyllura.

5. Rasti i diskriminimit të vazhdueshëm nga një person fizik, që ndikon në aksesin në pronë:

Lloji: Diskriminim individual

Përshkrimi: Një qytetar, i cili është pjesëtar i komuniteteve, është i përfshirë në një rast në vazhdim që përfshin hetimin penal. Platforma Kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi është në kontakt me palën e prekur për të parandaluar diskriminimin e mëtejshëm. Diskriminimi në këtë rast i atribuohet një personi fizik dhe ka të bëjë me pengimin e aksesit në pronë. Platforma Kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi do të vazhdojë të monitorojë dhe trajtojë këtë rast, pasi diskriminimi mund të jetë i vazhdueshëm.

6. Rasti i gjuhës së urrejtjes dhe diskriminimit kolektiv i promovuar përmes rrjeteve sociale:

Lloji: Diskriminim kolektiv dhe gjuhë urrejtjeje

Përshkrimi: Një qytetar i Republikës së Kosovës është përfshirë në gjuhë të urrejtjes përmes rrjeteve sociale, duke synuar komunitetet. Platforma Kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi e ka trajtuar këtë rast si diskriminim kriminal. Ata kanë nisur procedurat e nevojshme dhe kanë bërë kallëzim penal pranë institucioneve kompetente.

7. Rasti i diskriminimit në arsimin e lartë:

Lloji: Diskriminim individual

Përshkrimi: Një qytetar nga komunitetet është përballet me diskriminim lidhur me arsimin e lartë. Platforma Kombëtare për Mbrojtjen nga Diskriminimi të Komuniteteve Rom, Ashkali dhe Egjiptian është duke monitoruar në mënyrë aktive rastin dhe ia përcjell të gjitha institucioneve relevante përgjegjëse për trajtimin e diskriminimit.

8. Rasti i diskriminimit të vazhdueshëm në punësim nga Ministria e Shëndetësisë:

Lloji: Diskriminim individual

Përshkrimi: Një qytetar nga komuniteti egjiptian ka raportuar diskriminim të vazhdueshëm në punësim nga Ministria e Shëndetësisë. Platforma Kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi ka analizuar dhe trajtuar rastin për të adresuar akuzat për diskriminim.

Rastet e raportuara si anonime dhe që janë trajtuar dhe përfunduar nga Platforma Kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi, për vitin 2022-2023

1. Rasti i gjuhës diskriminuese të përdorur në një reality show:

Lloji: Gjuha e urrejtjes dhe diskriminimi mediatik

Përshkrimi: Një raport anonim është bërë në Platformën Kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi në lidhje me gjuhën diskriminuese të përdorur ndaj komuniteteve në një reality shoë. Gjuha në mënyrë specifike u referohej atyre si "Magjup". Platforma Kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi mori masa duke trajtuar rastin dhe duke nënvizuar pasojat e shkaktuara nga video diskriminuese. Kompania e prodhimit është përgjigjur duke hequr videon dhe çështja tashmë konsiderohet e mbyllur.

2. Rasti i diskriminimit i raportuar ndaj Komunës së Klinës:

Lloji: Diskriminim i pretenduar nga një institucion publik

Përshkrimi: Një raport anonim për diskriminim është bërë ndaj Komunës së Klinës dhe është raportuar në Platformën Kombëtare. Platforma Kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi e ka adresuar rastin dhe ka marrë përgjigje nga Komuna e Klinës. Nuk jepen detaje për diskriminimin dhe përfundimin e rastit, por përmendet se çështja konsiderohet e mbyllur.

3. Rasti i kallëzimit anonim të diskriminimit ndaj kompanisë së transportit të udhëtarëve:

Lloji: Diskriminim i pretenduar nga një kompani private

Përshkrimi: Një kallëzim anonim i diskriminimit është bërë ndaj një kompanie të transportit të udhëtarëve dhe është raportuar në Platformën Kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi. Ndonëse nuk dihet se cila është pala e diskriminuar, Platforma Kombëtare e ka trajtuar këtë rast. Ministria kompetente për infrastrukturën i është përgjigjur Platformës Kombëtare lidhur me rastin. Detajet e përgjigjes dhe rezultati nuk jepen, por përmendet se rasti konsiderohet i mbyllur.

Rastet pa mundësi trajtimi nga Platforma Kombëtare për Mbrojtjen nga Diskriminimi për Komunitetet Rom, Ashkali dhe Egjiptian për shkak të mungesës së informacioneve dhe raportimit anonim, për vitin 2022-2023

Në këtë kategori janë gjithsej tetë (8) raste të raportuara në Platformën Kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi. Këto raste hyjnë në kategorinë anonime, ku ose nuk jepet asnjë informacion ose përmendet vetëm një fjalë ose fjalë e vetme. Për shkak të natyrës anonime të këtyre raporteve dhe mungesës së informacionit thelbësor, stafi i Platformës Kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi nuk ka mundur të trajtojë këto raste. Arsyet kryesore për mostrajtimin e këtyre rasteve janë të dyfishta: së pari, identiteti i subjektit të diskriminuar mbetet i panjohur për shkak të anonimitetit të kallëzimeve dhe së dyti, ka mungesë informacioni në këto raporte anonime.

1. Rasti anonim i raportuar në Pejë:

Lloji: Diskriminim i panjohur

Përshkrimi: Në Pejë është bërë një raport anonim, i cili ka dhënë vetëm një fjalë pa ndonjë informacion shtesë. Për shkak të mungesës së detajeve, Platforma Kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi nuk ka mundur të trajtojë rastin.

2. Rast anonim i raportuar në Fushë Kosovë ku përmendet "racizmi":

Lloji: Racizëm i Supozuar

Përshkrimi: Një raport anonim është bërë në Fushë Kosovë, ku është përmendur fjala "racizëm" pa asnjë informacion të mëtejshëm. Platforma Kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi nuk ishte në gjendje të trajtonte çështjen për shkak të mungesës së detajeve.

3. Rast anonim i diskriminimit i raportuar në Pejë:

Lloji: Diskriminim i panjohur

Përshkrimi: Një rast tjetër i diskriminimit është raportuar në mënyrë anonime në Pejë, pa asnjë informacion përveç një fjale. Platforma Kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi nuk mundi ta trajtonte rastin për mungesë detajesh.

4. Rast anonim i diskriminimit i raportuar në një biznes privat në Fushë Kosovë:

Lloji: Diskriminim i panjohur në një biznes privat

Përshkrimi: Një rast i diskriminimit është raportuar në një biznes privat në Fushë Kosovë, me vetëm një fjalë të dhënë dhe asnjë informacion shtesë. Platforma Kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi nuk ishte në gjendje të trajtonte çështjen për shkak të mungesës së detajeve.

5. Rasti anonim i diskriminimit drejtuar kryeministrit të Kosovës:

Lloji: Diskriminim i panjohur drejtuar Kryeministrit

Përshkrimi: Një person anonim i ka shkruar një letër të hapur Kryeministrit të Kosovës lidhur me diskriminimin. Megjithatë, rasti nuk ka mundur të trajtohet për shkak të mungesës së informacionit, anonimitetit dhe mënyrës së raportimit.

6. Rasti anonim i diskriminimit ndaj Qeverisë së Kosovës:

Lloji: Diskriminim i supozuar nga qeveria

Përshkrimi: Një raport anonim pretendonte se Qeveria e Kosovës mohon ekzistencën e Egjiptianëve të Kosovës. Rastit i mungojnë informacionet thelbësore dhe personi mbetet anonim.

7. Rast anonim i diskriminimit i raportuar në një kafiteri në Gjakovë:

Lloji: Diskriminim i panjohur në një kafiteri

Përshkrimi: Një person anonim ka raportuar një rast të diskriminimit në një kafiteri në Gjakovë. Asnjë informacion nuk u dha, dhe pala e prekur nuk la asnjë detaj kontakti ose nuk dha shpjegime të mëtejshme për diskriminimin.

8. Rast anonim i diskriminimit në një institucion shëndetësor në Fushë Kosovë:

Lloji: Diskriminim i pretenduar në një institucion shëndetësor

Përshkrimi: Një person pretendon se ka përjetuar diskriminim në një institucion shëndetësor në Fushë Kosovë. Megjithatë, personi që ka raportuar rastin mbetet anonim dhe Platforma Kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi nuk ka mundur ta trajtojë rastin për shkak të mungesës së informacionit dhe provave bazë.

Rastet e pa trajtuara në mungesë informacioni dhe bashkëpunimi të palëve që i kanë paraqitur, për vitin 2022-2023

1. Rasti i diskriminimit i raportuar nga një pjesëtar i komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian (Rasti 1):

Lloji: Pretendim i pabazuar për diskriminim

Përshkrimi: Një pjesëtar i komunitetit rom, ashkali dhe egjiptian raportoi një rast të diskriminimit në Platformën Kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi, duke ofruar disa detaje se si ndodhi incidenti. Ekipi i Platformës Kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi e trajtoi rastin dhe u takua me partinë për të diskutuar çështjen. Megjithatë, pavarësisht diskutimeve, pala nuk arriti të sigurojë prova konkrete të diskriminimit apo të identifikojë subjektet përgjegjëse për të. Rasti mbetet i pazgjidhur për shkak të mungesës së provave mbështetëse.

2. Rasti i diskriminimit i raportuar nga një pjesëtar i komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian (Rasti 2):

Lloji: Pretendim i pabazuar për diskriminim

Përshkrimi: I njëjti individ nga komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian raportoi një rast të veçantë të diskriminimit në Platformën Kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi. Ky rast dallon nga ai i mëparshmi për nga natyra e tij. Përsëri, ekipi i Platformës Kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi u angazhua me partinë dhe diskutoi rastin, por partia nuk arriti të sigurojë prova konkrete apo të identifikojë subjektet e përfshira në diskriminimin e pretenduar. Rasti mbetet i pazgjidhur për shkak të mungesës së provave mbështetëse.

Është e rëndësishme të theksohet se pavarësisht përpjekjeve të Platformës Kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi për adresimin e këtyre rasteve, mungesa e provave konkrete dhe informacionit të ofruar nga pala raportuese ka penguar ecurinë e hetimeve. Pa prova të mjaftueshme, bëhet sfiduese për Platformën Kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi ndjekja e mëtejshme e këtyre rasteve dhe identifikimi i subjekteve përgjegjëse për diskriminimin e pretenduar.

Përfundim

Platforma Kombëtare për Mbrojtjen nga Diskriminimi për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian ka trajtuar me sukses 23 raste të diskriminimit brenda vitit të parë të funksionimit. Këto raste përfshinin forma të ndryshme të diskriminimit, individual dhe kolektiv, në përputhje me ligjin ekzistues për mbrojtjen nga diskriminimi. Platforma Kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi, e menaxhuar nga Zyra për Qeverisje të Mirë, të Drejtat e Njeriut, Mundësi të Barabarta dhe Jo-diskriminim, Zyra e Kryeministrit të Republikës së Kosovës dhe e mbështetur nga konsorciumi i përbërë nga Terre des hommes Laussane në Kosovë në partneritet me organizatën Zëri i Romëve, Ashkalive dhe Egjiptasve (VoRAE) dhe Swiss Church Aid (HEKS/EPER), përbëhet nga një ekip profesional i përkushtuar për trajtimin e këtyre rasteve. Çdo rast i raportuar u analizua tërësisht dhe u vendos kontakte me institucionet përkatëse të përfshira në diskriminim. Pas analizës ligjore, rastet zakonisht i janë përcjellë institucioneve përkatëse për veprime të mëtejshme.

Aftësia e Platformës Kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi për të adresuar 23 raste brenda një periudhe të shkurtër konsiderohet një arritje e dukshme. Ai nënkupton një hap të rëndësishëm përpara në luftimin e diskriminimit në baza etnike, në përputhje me mandatin e Zyra për Qeverisje të Mirë, të Drejtat e Njeriut, Mundësi të Barabarta dhe Jo-diskriminim, Zyra e Kryeministrit të Republikës së Kosovës. Megjithatë, një sfidë me të cilën u përball gjatë funksionimit të platformës ishte raportimi anonim i rasteve, gjë që pengoi përpjekjet për të inkurajuar palët të zbulojnë identitetin e tyre. Është thelbësore të adresohet kjo sfidë në të ardhmen duke gjetur mënyra për të promovuar raportimin e hapur dhe zbulimin e identitetit, siç garantohet nga Platforma Kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi dhe ligjet ekzistuese.

Një sfidë tjetër është nevoja që palët që raportojnë diskriminim të ofrojnë informacion të mjaftueshëm për të lehtësuar zgjidhjen e rasteve. Zyra për Qeverisje të Mirë, të Drejtat e Njeriut, Mundësi të Barabarta dhe Jo-diskriminim, Zyra e Kryeministrit të Republikës së Kosovës dhe Platforma Kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi do të punojnë drejt tejkalimit të kësaj sfide për të përmirësuar efektivitetin e përpjekjeve të tyre.

Është thelbësore të theksohet se trajtimi i rasteve të diskriminimit përmes Platformës Kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi dhe drejtimi i tyre tek institucionet përkatëse ndjek një procedurë hetimore që kërkon kohë. Kjo nuk duhet t'i dekurajojë pjesëtarët e komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian nga raportimi i rasteve. Në vend të kësaj, Platforma Kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi duhet parë si një mekanizëm shtesë që i mbështet këto komunitete në luftën e tyre kundër diskriminimit.

**Ndërtesa e Qeverisë,
Zyra për Qeverisje të Mirë /Zyra e Kryeministrit
Kati i 6-të, Zyra Nr. 602-607
Sheshi "Nene Terezë" p.n. 10.000
Prishtinë - Kosovë**

www.raportodiskriminimin.org

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Cooperation Office Kosovo